

De aanleg van een gas transportleiding

Tekst en fotografie Philippe Boucher
september 2009

De NAM is van plan een gastransportleiding aan te leggen tussen Slochteren en Langeloo. Deze leiding passeert Midlaren en gaat volgens een eerste plan van de NAM door de Vijftig bunder. Zie dit adres: http://www.natuurplatform-drentsche-aa.nl/09_actueel.html

Het Natuurplatform Drentsche Aa is tegen dit voorgestelde traject en heeft een voorstel gedaan voor een alternatief traject dat voor de natuur minder schadelijk is.

Maar hoe ziet de aanleg van een gasbuis er in de praktijk uit? En hoe gaat het boren onder een natuurbos in zijn werk?

Op dit moment legt de Gasunie een vergelijkbare buis aan die van het Groninger gasveld naar het zuiden loopt en op dit moment net ten zuiden van Ees in volle uitvoering is. Hiervan volgt nu een foto reportage met enige uitleg.

Het moet gezegd worden dat techniek ook een zekere schoonheid heeft en dat de technische prestaties bewondering afdwingen voor wie dit voor het eerst ziet. Maar het laat ook heel goed zien hoe verwoestend zo'n aanleg is voor alles in de natuur wat afhankelijk is van subtiele evenwichten en kwetsbaar voor dit soort enorme verstoringen. Landbouwgrond wordt na de aanleg weer netjes op zijn plaats gebracht en keurig aangeharkt met compost. Maar een vochtige heide overleeft deze behandeling niet. Je wordt waarschijnlijk 20 jaar achteruit gezet als natuurbeheerder.

Hier zit de gasbuis al in de grond. De rijplaten vormen de aanrijroute naar een bouwput vanwaar onder een bosperceel doorgeboord moet worden.

Een stuk van 80 meter buis ligt klaar om onder het natuurbosje doorgeperst te worden. Aan het voor einde van de buis is een boorkop gelast en met een geleachtige oplossing van een speciale klei (Bentoniet) vermindert men de weerstand van de buis in de grond. De bouwput is ca 8 meter diep. Met een gebogen stuk buis gaat men weer terug naar een diepte van ca 3 meter voor het vervolg van het traject. De hele bouwplaats neemt ongeveer een hectare in beslag.

Een eind verder liggen de rechte en gebogen buizen al klaar voor een volgende onderdoorgang onder een kanaaltje. Het gegraven traject zit hier allemaal al in de grond. Het boerenland is daar al weer in orde gemaakt en laat een enorme kale vlakte zien die straks nog zal worden ingezaaid.

Tien kilometer verderop naderen we het gebied waar de buizen de grond in gaan. We treffen het want er is een lasfout geconstateerd en een stuk buis is weer omhoog gehaald om vervangen te worden. Een lascabine wordt naar beneden gelaten en lassers gaan aan de gang om een nieuw stuk buis tussen het bestaande in te lassen.

Lasser op de rug last de onderkant van de buis dicht.

Om de aansluiting passend te krijgen op het vervolg van de buis die er al ligt moet de las een nachtje afkoelen en daardoor krimpen. Koud kan men de juiste maat nemen. Het is millimeterwerk.

Links is de lasnaad te zien van twee buizen die net aan elkaar gelast zijn. Rechts is de lasnaad weer afgedekt met een sterke waterdichte isolatielaag. Datum en naam van lasser of controleur worden er voor de duidelijkheid opgeschreven. Meestal worden de buizen gelast als ze nog boven de grond liggen, vlak aan de rand van de gegraven geul. Op de foto hieronder is een stuk van 1,5 kilometer te zien. Die wordt met een zevental kranen voorzichtig in de geul gelegd als was het een lang en soepel elastiek.

Deze buis wordt straks in de geul ernaast neergelaten. Maar een buis van deze lengte (1 kilometer in beeld) kan ook onder een kwetsbaar gebied doorgetrokken worden, zoals bijvoorbeeld onder de Drentse Aa en de N34 door bij Midlaren.

Kleinere waterlopen worden tijdelijk afgesloten, uitgegraven en met een verdiept liggende buis overgestoken. Rechts ligt de reeds gebogen buis klaar die straks in de sloot gelegd gaat worden. Op de linker foto zien we dat de plek al is voorbereid. De kleine opening in het midden kan snel worden afgesloten waarna de oversteek uitgegraven kan worden en de gebogen buis geplaatst. Het tracé voor en na de sloot ligt al in de grond. Het is nu alleen een kwestie van buizen goed op elkaar te laten aansluiten en dicht te lassen. Een kwestie van millimeters!

Om de 50 meter staan langs het hele traject waterpompen om het grondwaterpeil voldoende laag te houden. Dag en nacht brommen hun dieselmotoren zachtjes. Via filterbakken wordt het water in slootjes afgevoerd. Een watermeter geeft aan dat al bijna 1700 kubieke meter water is afgevoerd op een bepaald punt.

Voor natuurgebieden kan de verlaging van de grondwaterstand nadelige gevolgen hebben. Vooral als het daar om natte biotopen gaat.

Aan het einde van het traject wordt de geul gegraven terwijl de buis gelast en al klaar ligt om naar beneden gelaten te worden. Een werkpad van 50 tot 70 meter breed is nodig om de grond tijdelijk kwijt te kunnen, de buizen ter plaatse te transporteren met vrachtwagens en de ruimte te hebben voor het laswerk en de machines die de buis moeten laten zakken.

En terwijl de lassers onder in de diepte de kapotte las repareren hebben de machinisten van de kranen even niets te doen en knappen een uiltje. Ze dromen van het werk dat hen nog wacht lijkt het.

